

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2546 โดยแบ่งเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ 22 โรง สถานศึกษาขนาดกลาง 36 โรง และสถานศึกษาขนาดเล็ก 32 โรง รวม 90 โรง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงละ 15 คน รวมทั้งหมด 1,350 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 300 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา (Stratified Random Sampling) โดยอาศัยตารางการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) แล้วนำมาคำนวณหา กลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1			
ขนาดสถานศึกษา	จำนวนโรงเรียน	จำนวนคณะกรรมการ ที่เป็นประชากร	จำนวนคณะกรรมการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ใหญ่	22	330	73
กลาง	36	540	120
เล็ก	32	480	107
รวม	90	1,350	300

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิด เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาของ รัฐที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 ตามแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท(Likert) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาและที่ตั้งของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน 5 ด้าน จำนวน 45 ข้อ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา จำนวน 12 ข้อ
2. การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา จำนวน 10 ข้อ
3. การมีส่วนร่วมในการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 8 ข้อ
4. การมีส่วนร่วมในการตั้งกองทุนการศึกษา จำนวน 5 ข้อ
5. การมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา

และชุมชน จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Best and Kahn, 1993, pp. 246 - 250) จำนวนข้อแต่ละข้อได้กำหนดตัวเลือกไว้ห้าระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มีส่วนร่วมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
มีส่วนร่วมมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
มีส่วนร่วมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
มีส่วนร่วมน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
มีส่วนร่วมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากเอกสารและตำราทั้งในและต่างประเทศ
2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในและต่างประเทศ
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 ทั้ง 5 ด้าน ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมทางภาษาของข้อคำถาม ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ดังต่อไปนี้

- 4.1 ดร.ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 4.2 ผศ.ดร.เสรี ชัดแจ้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 4.3 ว่าที่ ร.ต.อานนท์ สุขภาคกิจ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 1
- 4.4 นายธงชัย เปรมชนม์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 1

4.5 นางขวัญใจ พลอยล้อมเพชร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดน้ำซุ่น
กิ่งอำเภอเขาชะเมา จ.นครศรีธรรมราช

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอประธานกรรมการ
และกรรมการควบคุมงานนิพนธ์พิจารณา

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนอนุบาลบ้านหนองคล้า โรงเรียนบ้านเขาแก้ว
และโรงเรียนวัดสามผาน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์
หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product
Moment Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item – Total Correlation) คัดเลือก
ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไป ซึ่งปรากฏว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง
.50 - .78

7. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นแบบ
สอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990,
pp. 202-204) ผลจากการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับปรากฏว่า แบบสอบถาม
ฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 ซึ่งสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับ
กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากภาคิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาถึง
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาของรัฐที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 และ ช่วงชั้นที่
1-3 เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการกรอกแบบสอบถาม

2. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวม
แบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนมา จำนวน 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ ได้แบบ
สอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. แยกแบบสอบถามเป็นกลุ่ม ๆ ตามข้อมูลวุฒิการศึกษาและที่ตั้งของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที 1 และนำมาหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window

4. เกณฑ์การพิจารณาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของแต่ละด้าน (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 22-25) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ใช้การทดสอบค่าที (t – test)

3. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้เทคนิค LSD (The Least Significant Difference Test)